

UZ ČLANAK »ODLAGATI I ODGADATI«

U 2. broju ovogodišnjeg »Jezika« objavio je Milan Šipka poduzi članak o značenju i upotrebi glagola *odlagati* i *odgadati* (str. 54–57). Ne želeći ulaziti u to da li su njegovi zaključci pravilni i njegovi prijedlozi prihvatljivi, želio bih se samo ukratko ogradići od autorove insinuacije o našem tobože nepravilnom tumačenju ruskoga glagola *otložit'* – *otkladyvat'*. On piše: »Neki sastavljači dvojezičnih rječnika već su pobrkali pojmove *odgoditi* i *odložiti*. Iako Rusi jasno razlikuju *otložit'* – *otkladyvat'* (*odložiti*) i *otsročit'*, *otsročivat'* (*odgoditi*, *odgadati*), u Rusko-hrvatskosrpskom rječniku koji su sastavili R. F. Poljanec i S. M. Mandatova-Poljanec (izd. Školske knjige, Zagreb, 1962) na str. 509b možemo pročitati da *otložit'*, odnosno *otkladyvat'* znači, posred ostalog, i *odgoditi*(!)«. Drug Šipka iza toga stavlja u zagradi uzvičnik – kao da se zgraža kako se moglo takvo nešto napisati. Zatim nastavlja: »Čak ni primjer *Otložit'* v dolgij jaščik ne može nas uputiti na takvo značenje...« – Pripe svega, taj izraz nije nikakav (ilustrativan) primjer za značenje riječi *otložit'* – što je u našem rječniku jasno označeno time što stoji iza dvije uspravne crte – nego je fraza gdje glagol *otložit'* ima zapravo prostorno značenje »*odlaganja*« koje drug Šipka jedino i priznaje – samo je, dakako, »čitav izraz upotrijebljen u prenesenom značenju« pa prema tome *zista* ne može poslužiti kao potvrda neprenesenog značenja. Da je pisac – umjesto da je tako s visine nepovredivog autoriteta u pitanjima ruskoga jezika osudio naše tumačenje – zavirio bar u jedan od ona tri sovjetska jednojezična rječnika za koje smo u uvodu istakli da smo se njima služili pri određivanju značenja riječi, našao bi s. v. *otložit'* ovo:

Akademska rječnik (II, str. 945) ima na prvom mjestu osnovno značenje *odložiti* (npr. knjigu), a odmah na drugom mjestu »*perenesti na boljeje pozdnji srok, otsročit'*« (dakle *odgoditi*) i daje za to značenje tri primjera iz djela ruskih pisaca. Ušakov (II, str. 943/44) donosi na 4. mjestu isti

opis značenja *odgoditi* uz dva primjera (iz djela Turgenjeva i Černyševskog), a Ožegov (6. izd., 1964, str. 463) ima na 4. mjestu »*to že čto otsročit'*« i daje, kao obično, samo jedan primjer (*otložit' rešenie voprosa*). Analogno tome nalazimo ista značenja glagola *otložit'* i u dvojezičnim rječnicima koje navodimo u popisu literature kojom smo se služili pri sastavljanju rječnika.

To su činjenice koje su drugu Šipki očvidno nepoznate kao što on po svoj prilici ne zna ni to da Rusi za pojam »*odgađanja*«, pored glagola *otsročivat'* i *otkladyvat'* odn. *otlagat'*, upotrebljavaju kao sinonime i neke druge glagole, npr. *otodvigat'*, *perenosit'*, *perelagat'* i dr. (što je mogao većinom naći čak i u našem rječniku). Moje je skromno mišljenje da takva raznolikost i mogućnost variranja izraza za jedan pojam nije tako loša stvar kao što misli autor članka u »Jeziku«.

Prema tome, drug Šipka nije bio u pravu što nas je tako autoritativno pokudio za tobože pogrešno tumačenje ruskog glagola *otložit'* – *otkladyvat'*, a još je manje bio u pravu što je – ne poznavajući, očigledno, dovoljno ruski jezik da bi mogao dijeliti lekcije – povukao za uho čak i poznatog sovjetskog lingvista i odličnog poznavaoce našega jezika I. I. Tstoja, koji se u svom Srpskohrvatsko-ruskom rječniku usudio našu riječ *odgoditi* prevesti sa *otložit'* (pored *otsročit'*), a *odgodu* sa *otkladyvanie* (pored *otročka*).

Radoslav F. Poljanec

POPIS SE MOŽE JOŠ VIŠE SMANJITI

U »Jeziku« broj 3 napisao je dr Stjepan Babić članak o praktičnoj nastavi u obradi glasova č i ē. Dosta komplikiranu situaciju za one koji u svome izgovoru ne osjećaju razliku, a moraju je se pridržavati, on je razmršio u nekoliko jednostavnih pravila. Prvo je od njih popis riječi u kojima se č i ē nalaze bez vidljivog postanka tih glasova, pa takve riječi treba znati. U tom se popisu nalazi nekoliko riječi preuzetih iz stranih jezika, bilo da su posuđenice, bilo da